TÜRK DİLİ1 - VİZE-FİNAL ÇIKMIŞ SORULAR 2021

1-Bu dönem Türkçenin yazı dili açısından zengin olduğu bir dönemdir.Çünkü bu dönemde Karahanlı, Harezm Kıpçak ve Çağatay Türkçeleri olmak üzere üç yazı dili oluştuğu görülmektedir.Yukarıda bahsedilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

ORTAK TÜRKCE

TOPLUMSAL –TOPLUMUN

3-Türkçede art damak (kalın ünlü) ünlüsünden sonra art damak, öndamak ünlüsünden (ince ünlü) sonra ön damak ünlüsü kullanılır. Başka bir ifade ile Türkçede damak (kalınlıkincelik) uyumu vardır. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde bu kuralın olmadığı görülür?

HEYECAN

4-"Bir devletin sınırları içerisinde yönetimde, hukukta, eğitimde ve ticarette gerek sözlü gerekse yazılı iletişimde kullanılan, genellikle kanunla belirlenen dile denir. Bu dile resmî dil de denir." Tanımdakidil aşağıdakilerden hangisidir?

DEVLET DİLİ

5-Tonyukuk, Kül Tigin, Bilge Kağan Anıtları Türkçenin hangi tarihî dönemine aittir?

ESKİ TÜRKÇE

6-Bir dilin tarihinin herhangi bir kesitinde kullandığı söz varlığı o dilin.....söz varlığını oluştururken, bir dilin günümüzde kullandığı, kullanmakta olduğu söz varlığı o dilin.....söz varlığını oluşturmaktadır. Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

TARİHİ-GÜNCEL

7-Altay dillerinin en fazla konuşura sahip kolunu oluşturan dil aşağıdakilerden hangisidir?

TÜRK DİLİ

8-İlk sözlüğümüz olan Dîvânü Lugati't Türk, Türkçenin hangi dönemine aittir?

KARAHANLI

9-"Kültürel temas sonucu ortaya çıkan dil etkileşmesinin sonuçlarına .... denir. Zamana yayılan bu temaslar sonucunda bir dilin kelime varlığına başka dillerden alınmış kelimeler, tabirler, deyimler eklendiği gibi, dil bilgisi yapısına da eklemelerin olduğu görülür."Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

ÖDÜNÇLEME

10-Aşağıdakilerden hangisi dil ödünçlemeleri arasında yer almaz?

KAYNAK ÖDÜNÇLEMESİ

11-Aşağıdakilerden hangisi dilin yapısı üzerinde derin izler bırakan unsurlardan biri değildir?

NÜFUS YOĞUNLUĞU

- 12-"Türk dili ile yazılı belgeler yaklaşık ..... yıl öncesine, Göktürk Kağanlığı dönemine uzanır; ancak bundan önce de Türk dilinin uzun bir geçmişi olduğu komşu kültürlerin dillerinde veya belgelerinde korunmuştur." Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
  - 1500
- 13- XI. yüzyılda kaleme alınmış Türkçenin anıtsal eseri ve ilk sözlüğü Dîvânu Lügati't Türk'te iki yüzden fazla atasözü vardır. Bunlardan bir kısmı anlamca günümüze kadar ulaşmıştır. Örneğin "Tag taga kagışmaz, kişi kişige kagışır." (Dağ dağa kavuşmaz insan insana kavuşur) "Atası acı alma yise oglının tişi kamar." (Babası ekşi elma yese oğlunun dişi kamaşır.) gibi. Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
  - DİVANU LÜGATİ'T TÜRK'TE SADECE TOPLUMSAL OLAYLARLA İLGİLİ ATASÖZLERİ VARDIR
- 14- Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?
  - BUGÜNÜN İŞİNİ YARINA BIRAKMA

15- İnsan hafızasının yükünü azaltır, düşüncenin işlemesine, olgunlaşmasına ve zenginleşmesine yarar. Sözü düzenler, anlatımı kuvvetlendirir. Bu parçada sözü edilen dil becerisi aşağıdakilerden hangisidir?

YAZMA

16-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme sıfat görevinde kullanılmıştır?

EĞRİ BÜĞRÜ YOLLAR BEKLER BİZİ

17-Bu gerçeği de ...... gerek. Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilirse, deyim cümleye "hesaba katmak, dikkate almak" anlamı kazanır?

- GÖZ ÖNÜNE ALMAK
- 18-Aşağıdakilerden hangisi dil türleri arasında değildir?
  - SOKAK DİLİ
- 19-Aşağıdakilerden hangisi iletişim öğelerinden biri değildir?
  - ÇEVRE
- 20-Aşağıdakilerden hangisi dilin tanımı içerisinde yer almaz?
  - DİLİN KULLANIMI BAŞARININ TEMEL BELİRLEYİCİSİDİR
- 21-Aşağıdakilerden hangisi ana dilin tanımıdır?
  - KENDİSİNDEN BAŞKA DİLLER VEYA LEHÇELER TÜREMİŞ OLAN DİL
- 22-Dil edinme süreci aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?
  - DİNLEME/KONUŞMA/OKUMA/YAZMA

23-Bir dildeki dil planlaması tek bir kurum eliyle değil disiplinler arası bir katılım arası ile gerçekleşmektedir. Almanlar, İsveçler Macarlar Filler dillerindeki yabancı kelimeleri de tasfiye ederek yerlerine kendi dillerinin ürünü olan kelimeleri koyarak bilinçli bir seferberlik yürütmüş çıkmasına sebep olabilir. Bu tutum da dil mekanizmasının olağan seyrine aykırı bir durum ortaya çıkarmaktadır. Dil planlaması ile ilgili yukarıdaki açıklamadan aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılır?

DİL PLANLAMASI BİLİNÇLİ VE ÇOK PAYDAŞLA YÜRÜTÜLEN BİR SÜREÇTİR

24-Türkçe cümle ile ilgili verilen aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

'DURDU' KELİMESİNİN CÜMLE SAYILABİLMESİ İÇİN TÜMLEÇLERE İHTİYACI VARDIR

25-Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

KLAVUZ

26-Kullanılan dilin ya da dillerin resmî bir idare tarafından dil-içi farklılıkların kullanımı ile ilgili problemlerin bilinçli bir şekilde düzenlenmesi faaliyetleri?

DİL PLANLAMAS

27-Eklerin yazımında görülen diğer bir yanlış bulunma durumu ekinde görülmektedir. Bulunma durumu eki –da/-de getirildiği kelimeye bitişik yazılır. Buna göre aşağıdakilerden hangisinde uyulmamıştır?

KIZIDA GELDİ OĞLUDA

28-Türklerin tarih boyunca en uzun süreli kullandıkları alfabe aşağıdakilerden hangisidir?

ARAP ALFABESİ

29-İçerisinde pek çok yabancı dil öğesi barındıran "plaza dili" olarak adlandırılan dil olgusunun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi etkili gösterilmiştir?

İŞ YERLERİNDE BU DİLİ KULLANMANIN ZORUNLU OLMASI

30-Türkçe ile ilgili olarak cumhuriyetten önce Beylikler ve Osmanlı dönemi için aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

OSMANLI DÖNEMİNDE DİLDE SADELEŞME DÜŞÜNCESİ ASLA OLMAMIŞTIR

31-Türkçenin diller arası ilişkisi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

EN ESKİ METİNLERİMİZ OLAN GÖKTÜRK YAZITLARINDA ALINTI SÖZCÜKLERE RASTLANMAZ

32-Aşağıdakilerden hangisi cümlenin öğelerinden biri değildir?

• CÜMLE DIŞI UNSUR

33-Selçuklular döneminden başlayıp Osmanlılarda da devam eden süreçte dilimiz arapça ve Farsçanın yoğun bir şekilde istilasına maruz kalmıştır. Selçuklular döneminde edilmemesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

ARAPÇA VE FARSÇANIN KENDİ MİLLİ DİLLERİNDEN ÜSTÜN TUTULMASI

34-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kırılmak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

SANIRIM BU SÖZLERE KIRILDI.

35-Aşağıdakilerden hangisi Nisan 1911'de Selanik'te kurulan ve yayınladıklarıyla dergiyle aynı adı taşıyan Genç kalemler hareketinin savunduğu düşüncelerden biri değildir?

ARAPÇA VE FARSÇA DİL BİLGİSİ KURALLARI TERK EDİLMEDİ

36-"Ulu Mabed" seni ancak bu sabah anlıyorum cümlesinde cümle dışı unsur hangisidir?

ANCAK

37-Aşağıdakilerden hangisi dilin yapısı üzerinde derin izler bırakan unsurlardan biri değildir?

İKLİM

38-Türkçenin sadeleşme hareketleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

SERVET-İ FÜNUN VE FECRİ -ATİ EDEBİYATINDA SADELEŞME HAREKETİ BÜYÜK BİR HIZLA ARTMIŞTIR

39-Aşağıdakilerden hangisi dile yönelik vurgulanan ortak temel öğelerden biri değildir?

DEĞİŞMEYEN BİR YAPIDIR

40-Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelimelerle özel adlarda bulunan ince g ünsüzünden sonra gelen a ünlüsü için düzeltme işareti konu göre aşağıdaki örneklerden hangisinde düzeltme işareti gerekmez?

GALİP

41-Bir sözcüğün ilgi veya benzetme yoluyla gerçek ve yan anlamı dışında kullanılmasına verilen addır. Mecaz anlam kazanan sözcük genel......anlama taşır. Mecaz anlam sözcüklerin asıl ve yan anlamları dışında ilişki ve benzerlik yoluyla başka bir kavramı belirtmek üzere kazanılır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi mecaz anlam örnek olarak gösterilebilir?

SIKINTIDAN ÇATLADIM

42-Altay Dilleri kuramı "Türk Moğol, Tunguz Kore ve Japon dillerinin Altay dili adı verilen ortak bir kaynaktan geldiği görünüşünü savunan nazariyedir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi Altay dillerinin bir özelliği değildir?

• KELİME TÜRETMEDE SADECE ÖN EKLER KULLANILIR

43-Diller arası alışverişle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

SADECE KÖKLÜ BİR TARİHE SAHİP OLAN DİLLER SÖZCÜK VEREBİLİR

44-İyi bir konuşmada aşağıdakilerden hangisi görülmemelidir?

KONUŞMADA BEDEN DİLİNDEN YARARLANILMAMALIDIR

45-Aşağıdakilerden hangisi standart(ölçünlü) dile dayalı alfabemizde bir işaretle gösterilebilir?

N

46-Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin yardımcı seslerinden biri değildir?

A

47-Görülen geçmiş zaman ekinin tüm değişken biçimlerini aşağıdaki ses gruplarından hangisi ifade etmektedir?

DX

48-Aşağıdakilerden hangisi dile yönelik vurgulanan ortak temel öğelerden biri değildir?

DİL DEĞİSMEYEN BİR YAPIDIR

49-En çok Türkçe konuşuru olan Batı Avrupa ülkesi aşağıdakilerden hangisidir?

ALMANYA

50-Aşağıdakilerin hangisi deyimlerin bir özelliği değildir?

BİR YARGI BİLDİRİRLER

51-Aşağıdakilerden hangisi terimlerin bir özelliği değildir?

BİR DİLDE TERİMLERİN SAYISI SABİTTİR, DEĞİŞMEZ

52-Aşağıdakilerden hangisi iletişimi engelleyen unsurlardan biri değildir?

EMPATI

53-" ......ilkesine göre dil, o dili konuşan bireyin düşünme biçimlerini belirler ve bu biçimlemelere belli sınırlar getirir. ...... ilkesine göreyse bir dilde kodlanmış olan anlamlar bir başka dilde bulunmayabilir; dolayısıyla her dil bireyin içinde yaşadığı kültürel yapılanmanın olgularını anlamlandırır. Bu şekilde anadil, bir kişinin dünyayı algılama biçimlerini koşullamaktadır." Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

DİLSEL BELİRLEYİCİLİK – DİLSEL GÖRECELİLİK

54-"Temasta bulunan A ve B dilleri, dilin her düzleminde birbiri üzerinde etki yaratırlar. Ses bilgisi, şekil yapısı, söz dizimi ve anlam bilgisi alanlarında karşılıklı alışverişler olur. Türk dilinde esasen /j/ ses birimi yokken Farsça ve Fransızca gibi dillerden alınan kelimeler yoluyla bugün bu ses birimini taşıyan kelimeler Türkçede kullanılmaktadır: jâle, jandarma, jeton vs."Yukarıdaki metinde hangi tür dil ödünçlemesinden bahsedilmektedir?

ÖZENTİ ÖDÜNÇLEMESİ

55-Yazıyı bulan ve bu yazı sistemiyle bize hayli metin bırakan ilk kültürdür. Bu kültürün diline ait metinlerin incelenmesi sonucu, o dile ait olmadığı bilinen kelimelerden 168 kadarının Türkçe kökenli kelime olduğu, tarihî ses denklikleriyle ortaya konmuştur. Mesela dar- kelimesinin Türkçe yar- "ikiye ayırmak", dib kelimesinin yip "ip", gişig'in eşik "kapı", gud'un ud "öküz, sığır" olduğu anlaşılmıştır. Yukarıdaki metinde bahsedilen kültür aşağıdakilerden hangisidir?

SÜMER

56-Aşağıdakilerden hangisi bir konuşma hatası değildir?

KONUŞMA TÜR YÖNETİM VE TEKNİĞİ BELİRLEME

57-Öğretmen: Arkadaşlar, dil nedir? Elif: Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araçtır. Öğretmen: Aferin Elif, çok güzel bir tanım yaptın. Bu diyaloga göre öğretmen hangi geribildirim türünü kullanmıştır?

POZİTİF

58-Türkler İslam kültür dairesine girdikten sonra hangi dilin yoğun etkisinde kalmıştır?

ARAPÇA

59-İşaretleyerek okumada amaç, konuyu anlamaya yardımcı olacak anahtar kelime ve kavramlar ile önemli görülen yerlerin belirlenmesidir. .....yönteminden farkı okurun, önemli gördüğü yerleri metin üzerinde işaretlemesidir. Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

NOT ALARAK OKUMA

60-"Dil, insanlar ve nesiller arasında en önemli iletişim ve aktarım aracı olarak toplumların varlık sebeplerinden biri olmuştur. Dil ile dünyayı algılar, düşüncelerimizi şekillendiririz. Dil bununla sınırlı kalmayıp aynı zamanda gerçekliği de şekillendirir. Ortaya çıkan gerçeklik toplumsal bir algı oluşturur ve toplumun bütün bireylerine aktarılır. Dolayısıyla dil çalışmalarında toplumun, toplumsal çalışmalarda da dilin göz ardı edilemeyeceği gerçeği ortaya çıkar. Çünkü insan olmadan dilin, dil olmadan da toplumun var olması mümkün değildir."Yukarıdaki metinde aşağıdaki ilişkilerin hangisinden bahsedilmektedir?

DİL-TOPLUM İLİŞKİSİ

61-"A dilinde karşılığı olan, alınması gerekmeyen kelime ve dil unsurlarının B diline alınması genellikle yüksek veya üst kabul edilen bir kültür düzeyinden daha aşağıda veya zayıf bir kültür düzeyine dil unsuru transferi şeklinde olur.

Kültürel açıdan baskın, siyasi açıdan yönetici durumunda bulunan bir üst kültürü benimseme; üst kültürdeki yaşama biçimini taklit etme arzusu bu gibi alıntıların asli sebebidir."Yukarıdaki metinde hangi tür dil ödünçlemesinden bahsedilmektedir?

ÖZENTİ ÖDÜNÇLEMESİ

62-Aşağıdakilerden hangisi gürültü türlerinden biri değildir?

SOSYAL

63- Altay dilleri kuramı, "Türk, Moğol, Tunguz (Mançu dahil), Kore ve Japon dillerinin, Altay dili adı verilen, ortak bir kaynaktan geldiği görüşünü savunan bir" nazariyedir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi Altay dillerinin bir özelliği değildir?

KELİME TÜRETMEDE SADECE ÖN EKLER KULLANILIR

64-"Dil ve düşünce arasındaki ilişkileri dilbilimsel bir çerçeveye taşıyarak dil, kültür, kimlik ve toplumu birlikte ele alan...........'e göre her dil gerçekliği o dili konuşanlara kendi açısından yansıtmaktadır. Çünkü dil, toplumsal gerçekliğin sembolik bir yansımasıdır. Bu gerçeklik içinde oluşan anlamlar, en çok o gerçekliği yaşayanlar için anlamlıdır." Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

SAPİR

65- Dede Korkut Hikâyeleri ve Yunus Emre'nin şiirlerini okuyan birisi Türkçenin hangi dönemine ait eserleri okuduğunu söyleyecektir?

ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ

66-İletişimin etkili bir şekilde gerçekleşebilmesi için kaynağın yerine getirmesi gereken birtakım sorumluluklar vardır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu sorumluluklardan biri değildir?

GERİ BİLDİRİMLERİ DÖNÜTSÜZ BIRAKMAK

67-Divan-ı lügat-ı t Türk kim tarafından yazılmıştır?

KAŞGARLI MAHMUT